UMC Utrecht
Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum

NVIC Jaaroverzicht 2018

Acute vergiftigingen bij mens en dier

Het Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum (NVIC) is het kenniscentrum voor klinische toxicologie in Nederland. Het NVIC informeert artsen en andere professionele hulpverleners over de gezondheidseffecten en de behandeling van acute vergiftigingen.

Telefonische informatieverzoeken

47.833 in 2018

Gemiddeld 131 per dag

35.590 mensen en 7.781 dieren waren blootgesteld aan potentieel giftige stoffen.

Vernieuwing website
Het aantal telefoongesprekken is voor het eerst in enkele jaren niet gestegen, mogelijk door verbetering van de website Vergiftigingen.info.

Raadpleging van Vergiftigingen.info

94.444 in 2018

7.156 Raadplegingen therapieteksten

29.273 Raadplegingen stofmonografieën

58.015 Risicoanalyses
Deze analyse wordt vaker uitgevoerd door de prominente nieuwe zoekbalk met de optie **"Hoe ernstig is deze vergiftiging?"**.

Wie bellen er?

Wie gebruikt de website voor risicoanalyse?

Over wie wordt er gebeld?

Risicoanalyse website per leeftijdscategorie

Telefonische informatieverzoeken per productcategorie

De helft van alle telefonische informatieverzoeken gaan over geneesmiddelen: gemiddeld 65 per dag. Zo werd er gemiddeld zeven keer per dag gebeld over paracetamol, drie keer over oxazepam en drie keer over quetiapine.

Bedrijfsongevallen nemen nog steeds toe

Het aantal gemelde kleinschalige bedrijfsongevallen met chemische stoffen neemt de afgelopen jaren sterk toe. Deze toename is verontrustend, te meer omdat kleine bedrijfsongevallen het begin kunnen zijn van grotere calamiteiten. In 2018 werd het NVIC geraadpleegd over 52 grotere ongevallen en calamiteiten met gevaarlijke stoffen.

Blootstellingsroute

Bij arbeidsblootstelling gaat het vaak om inademing van een gas, damp of poeder dat per ongeluk vrijkomt bij het werken met gevaarlijke stoffen.

Betrokken personen

Aantal vergiftigingen met oxycodon blijft stijgen

In Nederland is het aantal gebruikers van opioïde pijnstillers, met name oxycodon, in de afgelopen jaren sterk gestegen. Als gevolg hiervan neemt ook het aantal meldingen aan het NVIC toe. Ook Vergiftigingen.info werd veelvuldig geraadpleegd over oxycodon, ruim 1000 maal in 2018. Het toenemende gebruik van opioïde pijnstillers heeft uitgebreide aandacht gekregen in vakbladen en media. Dit heeft geleid tot een toegenomen bewustwording en initiatieven om het gebruik in de komende jaren terug te dringen.

Ontwikkeling in gebruik lachgas

Het aantal meldingen over gezondheidsklachten na gebruik van lachgas is gestegen de afgelopen jaren. Opvallend is dat er vaker sprake is van langdurig gebruik en/of het gebruik van extreme hoeveelheden.

Veel voorkomende symptomen zijn misselijkheid, hoofdpijn en duizeligheid, daarnaast ook pijn op de borst, verminderd zicht, verwardheid en angst. Diverse gebruikers hadden ook last van tintelingen, of een verdoofd gevoel in de armen en/of benen. Deze klachten kunnen wijzen op een vitamine B12 tekort, dat kan ontstaan door overmatig lachgas gebruik. Het NVIC vindt de stijging van het aantal lachgasmeldingen zorgwekkend en heeft dat recent in breder verband aangegeven.

Meer vergiftigingen met nieuw ratten- en muizengif

Een waarschuwing voor huisdiereigenaren en ouders

Het aantal meldingen over ratten- en muizengif op basis van de stof alfachloralose is het afgelopen jaar fors toegenomen, vooral bij honden. Deze middelen worden steeds vaker gebruikt, omdat de traditionele ratten- en muizengiffen (op basis van bloedverdunners), sinds het najaar van 2018 niet meer zijn toegelaten voor particulier gebruik.

Ook kinderen 'snoepen' geregeld van deze middelen en bij toenemend gebruik kan ook het aantal kindervergiftigingen hiermee stijgen. Dit is zorgelijk omdat alfachloralose snellere en ernstigere vergiftigingsverschijnselen geeft dan de oude, bloedverdunnende, middelen.

Uitbreiding calamiteitenvoorraad antidota

De calamiteitenvoorraad antidota van het RIVM is in samenspraak met het NVIC uitgebreid met 11 antidota voor de behandeling van vergiftigingen door o.a. bepaalde geneesmiddelen, paddenstoelen, metalen, cyanideverbindingen, toxische alcoholen en zenuwgassen.
Het gaat hierbij om antidota die moeilijk verkrijgbaar zijn, of alleen als niet-geregistreerd geneesmiddel. Indien nodig worden deze antidota na overleg met het NVIC door het RIVM afgeleverd bij het ziekenhuis waar de patiënt is opgenomen. Door deze uitbreiding kunnen patiënten, in geval van een vergiftiging, snel en adequaat worden behandeld.

Op Vergiftigingen.info staat het actuele overzicht van antidota (zoekterm: overzicht).

Behandelend arts belt het NVIC

NVIC bestelt antidota in overleg met behandelend arts

RIVM levert antidota uit

Spoedtransport eventueel met "blauw licht"

Taken van het NVIC

Signalering van trends en gevaarlijke producten

Dankzij het grote aantal vragen aan het NVIC kunnen trends in de aard en frequentie van vergiftigingen worden gesignaleerd. Snelle signalering van gevaarlijke (consumenten)producten op de Nederlandse markt draagt bij aan de bescherming van de volksgezondheid.

Ondersteuning bij calamiteiten

Het NVIC voert snelle risicoanalyses uit en geeft informatie en advies over de gezondheidseffecten en de behandelmogelijkheden bij calamiteiten met chemische en radioactieve stoffen.

Informatieverstrekking bij vergiftigingen

Artsen en andere hulpverleners die te maken krijgen met een acute vergiftiging kunnen dag en nacht contact opnemen met het NVIC via **030-274 88 88** of de website **Vergiftigingen.info** raadplegen.

Onderzoek

Het NVIC doet wetenschappelijk onderzoek naar het gedrag van lichaamsvreemde stoffen in het menselijk lichaam.

Productnotificatie gevaarlijke stoffen

Bedrijven die in Nederland gevaarlijke producten op de markt brengen, zijn wettelijk verplicht het NVIC te informeren over de samenstelling van deze producten.

Onderwijs

Het NVIC levert een belangrijke bijdrage aan het onderwijs over klinische toxicologie in Nederland.

Belangrijke gegevens bij een informatieverzoek aan het NVIC

- tijdstip (en duur) van de blootstelling
- symptomen
- ingezette behandeling
- leeftijd
- geslacht
- gewicht
- onderliggende ziekten
- product
- hoeveelheid en/of concentratie

Vormgeving
M. Smulders

© UMC Utrecht 2019

Delen uit deze publicatie mogen worden overgenomen op voorwaarde van bronvermelding: "NVIC Jaaroverzicht 2018. Acute vergiftigingen bij mens en dier. NVIC Rapport 07/2019, Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum, Universitair Medisch Centrum Utrecht, 2019"

Deze infographic toont enkele opvallende ontwikkelingen uit het NVIC Jaaroverzicht 2018.

Het volledige jaaroverzicht is te downloaden via www.umcutrecht.nl/NVIC

Voor informatie en advies
dag en nacht bereikbaar

030 274 88 88
www.vergiftigingen.info

UMC Utrecht
Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum